FAUSKE KOMMUNE

Saksframlegg

Vår ref. 25/2966 - 1
Saksbehandler Mads Sandvik
Dato 05.11.2025

Sak nr.	Utvalg	Dato
092/25	Formannskap	26.11.2025
023/25	Fauske ungdomsråd	01.12.2025
	Eldrerådet	
027/25	Fauske kommunale råd for personer med funksjonsnedsettelse	03.12.2025
	Kommunestyre	

Budsjett 2026 - Handlings- og økonomiplan 2026-2029

Kommunedirektørens innstilling:

1. Handlings- og Økonomiplan 2026–2029

Kommunestyret godkjenner det framlagte forslaget til *Handlings- og økonomiplan 2026-2029* og årsbudsjettet for 2026 for Fauske kommune med de føringer og premisser for kommunens aktivitet og tjenesteproduksjon som går fram av dokumentet.

2. Finansielle måltall

Kommunestyret skal i henhold til kommuneloven § 14-2. første ledd bokstav c. vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. De finansielle måltallene ble vedtatt av kommunestyret 23.02.2023 gjennom økonomi- og finansreglementet for Fauske kommune. For utfyllende informasjon om måltall og utvikling vises det også til kapitlet "Kommunal økonomisk bærekraft" i Handlings- og økonomiplan 2026-2029.

I henholdt til kommunens vedtatte økonomi- og finansreglement er følgende måltall gjeldende:

- Gjeldsnivå på lang sikt 75 % av inntektene eller lavere.
- Disposisjonsfond på lang sikt 10 % av driftsinntektene eller høyere.
- Netto driftsresultat på lang sikt 5 % eller høyere.

3. Driftsbudsjett 2026

a. Budsjett 2026 for Fauske kommune vedtas med alle tiltak slik det fremgår av bevilgningsoversikt drift etter forskriften § 5-4. første og andre ledd.

b. Budsjettrammer for 2026 for Fauske kommune fastsettes som bindende for alle enheter, og skal ikke overskrides uten at det skjer etter samtykke fra bevilgende myndigheter, etter fullmakter gitt i reglement for delegering av myndighet i budsjettsaker.

c. Kommunedirektøren kan gjøre tekniske budsjettreguleringer innad på enhetsnivå i tjenesteområdene (f. eks. korrigering mellom tjenester, fordeling av tiltak, mv.), så lenge sum bevilgninger netto drift for hver enhet, jf. "Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd", ikke påvirkes.

d. Kommunedirektøren kan gjøre tekniske budsjettreguleringer mellom tjenesteområdene og fellesområder for å fordele avsetninger til lønnsoppgjør, forsikringer, mv., så lenge sum bevilgninger netto drift for kommunen, "Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd", ikke påvirkes.

e. Skatt på inntekt og formue skrives ut etter høyest lovlige sats som Stortinget fastsetter.

f. For skatteåret 2026 skal det skrives ut eiendomsskatt for faste eiendommer i hele Fauske kommune, jf. lov om eigedomsskatt til kommunane (esktl.) § 2 og § 3 første ledd, bokstav a. For eiendomsskatteåret 2026 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2026 være lik 1/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018–2021 som er forårsaket av nye verdsettelsesregler og at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom.

g. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2026 er 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boenheter for skatteåret 2024 er 4 promille, jf. esktl. § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

ii. Bunnfradraget for alle selvstendige boenheter bortfalt fra 2021. Alle selvstendige boenheter skal ha et bunnfradrag på kr 0,– som trekkes fra i takstgrunnlaget, jf. esktl. § 11 annet ledd.

iii. Det gis fritak for eiendomsskatt for bygninger som eies og drives av lag og foreninger og som benyttes til deres primærvirksomhet, jf. esktl. § 7 bokstav a. Drives det kommersiell virksomhet i hele eller deler av bygget/eiendommen betales eiendomsskatt for den del der kommersiell drift skjer.

iv. Eiendomsskatten kan skrives ut i to eller tolv terminer, jf. esktl. § 25 første ledd. For eiendomsskatt utskrevet i to terminer forfaller første termin til betaling 31. mars og andre termin til betaling 30. september. Eiendomsskatt utskrevet i tolv terminer forfaller månedlig.

v. Takstvedtektene for eiendomsskatt i Fauske kommune av 22.5.2014 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2026, jf. esktl. § 10. Iht. esktl. § 8 A-2 første ledd annet punktum skal skattegrunnlaget for bolig og fritidsbolig settes til verdien av eiendommen multiplisert med 0,7.

vi. Siste alminnelige taksering i kommunen var i år 2014. Kommunestyret har for eiendomsskatteåret 2026 vedtatt å oppjustere takstene med 10 prosent i medhold av esktl. § 8 A-4 om kontorjustering.

4. Politiske godtgjørelser og avlønning

a. Lønn til ordfører iht. godtgjørelsesreglement.

b. Lønn til varaordfører iht. godtgjørelsesreglement.

c. Godtgjørelse for politisk møtevirksomhet iht. godtgjørelsesreglement.

5. Næringsfondet

For 2026 fordeles næringsfondet slik:

Beløp i 1000 kr

Budsjett næringsfond	2026
Konsesjonsavgift	6 900
Avsetning til fond	-883
Sum finansiering	**6 017**
Fauna KF	3 767
Tilskudd næringsutvikling	700
Tilskudd Fauske næringsforum	400
Prosjekt Reiseliv Fauske promotering	150
Prosjekt Sjunkhatten Folkehøgskole	100
Egenkapital Sjunkhatten Folkehøgskole	500
Prosjektstilling Næringsutvikler Fauna	400
Sum bruk	**6 017**

6. Investeringsbudsjett

a. Investeringsbudsjettet for 2026 vedtas slik det er fremlagt i bevilgningsoversikt investering etter § 5-5. første og andre ledd.

b. Det vedtas et samlet låneopptak til investeringer på 39,4 mill. kr. Dette gjelder investeringslån 27,3 mill. kr., herav 0,87 mill. kr. i til investeringstilskudd til Fauske kirkelige fellesråd, samt lån til VA-investeringer 12,1 mill. kr. Lånene gis løpetid i samsvar med kommunelovens bestemmelser i § 14-18. I budsjett og økonomiplan er avdragstid satt til inntil 40 år.

c. Det vedtas lånopptak til formidlingslån fra Husbanken på 60 mill. kr.

Investeringer og låneopptak er fordelt slik:

Beløp i 1000 kr

Investeringsprosjekter
Investeringsprosjekter
2374: Enhet VVA - Utbedring kommunale veier 2026
2345: Enhet VVA - Anskaffelse ny hjullaster
2321: Enhet VVA - Anskaffelse ny veihøvel - 2026

2318: Enhet VVA - Anskaffelse ny flerbruks lastebil (brøytebil)

2242: Tekniske tjenester og eiendom - Effektivisering av energi og varme

2411: Plan-Bruk av drone

2401: TTE Vestmyra BHG - Oppgradering brannalarm - direktevarsling til 110

2402: TTE Vedlikeholdsavdeling - Utkjøp av leaset vaktmesterbil

2407: TTE Boligkontoret - Bil til vaktmester

2423: TTE Vedlikehold Oppgradering av lyskilder til ledlys i formålsbygg

TTE Forprosjekt HDO boliger

1999: Anskaffelse av ny filmprojektor i Fauske kino

2348: Innovasjon og digital utvikling - IT - Bytte ut SAN (Storage Area Network)

2357: Innovasjon og digital utvikling - IT - Bytte ut Nexus-switcher

2359: Innovasjon og digital utvikling - IT - Anskaffe MDM (Mobile Device Management)

2418: Innovasjon og digital utvikling - IT - Innkjøp av UPS

2424: Innovasjon og digital utvikling - IT - Windows 10 EOS

2430: Fauske kommune - Investeringstilskudd Fauske kirkelige fellesråd 2026

Sum lånebehov for investeringsprosjekter

Selvkostinvesteringer

2039: Utskifting hovedvannledning Vollgata

2376: Enhet VVA - Investering selvkost 2026 - Sammenkobling Fauske og Valnesfjord vannverk

2325: Enhet VVA - Investering selvkost 2026 - Anskaffelse ny spylebil, avløp

2010: Utskifting hovedavløp Vollgata

2200: Enhet VVA - Investering selvkost 2025 - Utarbeide ny hovedplan avløp

Sum lånebehov for selvkostinvesteringer

Formidlingslån Husbanken
Sum formidlingslån fra Husbanken
Sum lånebehov formidlingslån fra Husbanken

7. Betalingsregulativ 2026

Kommunedirektørens forslag til betalingsregulativ 2026 vedtas som det foreligger vedlagt.

Formannskap 26.11.2025

Behandling:
Forslag fra Ap, SP og Sv, foreslått av Nils-Christian Steinbakk, Arbeiderpartiet
Budsjett 2026 – økonomi- og handlingsplan 2026 – 2029

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV

Fauske kommune står sammen med resten av kommune-Norge i en utfordrende økonomisk situasjon. Det er stor enighet i «alle» kommunestyrer, på tvers av partilinjene, om at kommunens inntekter ikke strekker til for å løse oppgavene kommunene har og levere tjenester. Den politiske debatten nasjonalt, har denne høsten og vinteren i stor grad handlet om å styrke kommuneøkonomien, og det vil derfor være riktig og viktig at Stortinget nå sørger for å styrke kommuneøkonomien ytterligere i 2026.

Demografiske endringer med flere eldre, færre i arbeidsfør alder og sentralisering skaper store utfordringer. Mange kommuner, spesielt i distriktene, får redusert folketall og må omstille tjenestetilbudet. Det blir behov for å flytte ressurser fra oppvekst til helse og omsorg. Mangel på arbeidskraft og kompetanse utfordrer kommunenes evne til å løse oppgaver effektivt.

I løpet av de senere årene ser vi med all tydelighet hva eldrebølgen og demografiutfordringene betyr for vår kommune. Et eksempel er at det i 2015 var 3,4 yrkesaktive for hver pensjonist. I 2025 er tallet nede på 2,6. Færre yrkesaktive betyr mindre skatteinntekter. Samtidig har flere eldre behov for tjenester fra helse og omsorg. Fra 2024 til 2025 økte antall eldre som får hjemmetjenester med 18 %.

Omstilling og målrettede tiltak er nødvendig for å tilpasse tjenestene til endret demografi. Dette arbeidet må gjøres planmessig over år, hvor alle tiltak utredes og konsekvens-vurderes. Det er avgjørende med god medvirkning for å få forståelse og legitimitet i tiltak og dermed komme i posisjon til å lykkes i omstillingsarbeidet.

Kommunedirektørens forslag til budsjett inneholder en rekke innsparings- og effektiviseringstiltak som skal utredes i løpet av 2026. Mange av disse forslagene vil merkes både for innbyggerne og ansatte i kommunen. Det er derfor viktig å lytte når de ansattes organisasjoner kommer med sine reaksjoner, tilbakemeldinger og innspill i det videre arbeidet med budsjettet frem til endelig vedtak i kommunestyret. Det samme gjelder engasjement fra andre grupper som har innspill til kommunens prioriteringer og utvikling.

Kommunestyret hadde forventet at foreslåtte innsparingstiltak hadde vært utredet. Tidligere har forslag til økte kostnader eller reduserte utgifter hatt en tydelig beskrivelse som et tiltak, hvor forventede konsekvenser, gevinster og nødvendige forutsetninger kom frem. Tiltakene ble lagt ved kommunedirektørens budsjettforslag, og har bidratt til en felles forståelse blant

folkevalgte, ansatte og innbyggere. Tillitsvalgte ble involvert i dette arbeidet for å sikre legitimitet og gjennomføringsevne.

Kommunestyret ber derfor om at tiltakene i budsjettet skal utredes grundig og legges frem for politisk behandling før de eventuelt iverksettes. Dette gjelder spesielt:

1. Nedtrekk av vikarbudsjett på skole – ikke innleie i arbeidsgiverperioden
2. Omorganisering av ITO tilbud i skolene
3. Nedtrekk av vikarbudsjett på barnehage
4. Vakanser korttidsavdeling

Samtidig som dette skjer registrerer kommunestyret at de faktiske driftsrammene, spesielt innenfor oppvekst og opplæring og helse og omsorg, økes utover lønns og prisvekst. Den totale driftsrammen fra 2025 til 2026 økes med 6,9 %.

Å rekruttere personell til ulike områder er både en nasjonal og lokal utfordring, særlig innenfor helse- og omsorgssektoren. Vi må derfor legge til rette for at Fauske kommune skal være et arbeidssted man søker seg til, trives og der man ønsker å bli værende. For å forbedre vilkårene for det viktige personalet, skal vi samarbeide med fagbevegelsen og hele organisasjonen for å kartlegge hvilke behov og utfordringer ansatte opplever. Det forventes at det fremlegges en sak om dette første halvår 2026 og det må tenkes utradisjonelt og utenfor «boksen». For eksempel bes det om det kan være hensiktsmessig og omfordele ressurser som kan jobbe målrettet med «headhunting», spesielt for å løse redusere utgifter kommunen har ved innleie fra vikarbyrå.

Det presiseres at innleie fra vikarbyrå ikke kan gjøres uten at det er budsjettmessig dekning og i nær dialog med de tillitsvalgte.

Kommunestyret har tidligere gjort enstemmig vedtak på at det skal bygges nye institusjonsplasser og omsorgsboliger med heldøgns omsorg. Dette er kritisk for kommunen i forhold til demografiutviklingen. Prosjektet er nå vedtatt som et forprosjekt. Det er i forslaget avsatt kr. 5 500 000,- til dette over tre år. Kommunestyret avsetter hele beløpet i 2026 og det forventes at forprosjektet ferdigstilles på en forsvarlig måte, så snart som mulig i løpet av første budsjettår. Forprosjektet inngår som en del av investeringsprosjektet og finansieres ved opptak av lån. Dette vil være en stor og betydelig investering for kommunen og deler av finansieringen vil komme som investeringstilskudd fra Husbanken. Kommunestyret vil komme nærmere tilbake til dette.

Budsjett tillegg fra Høyre, FrP og INP, foreslått av Truls Martin Aanstad, Høyre

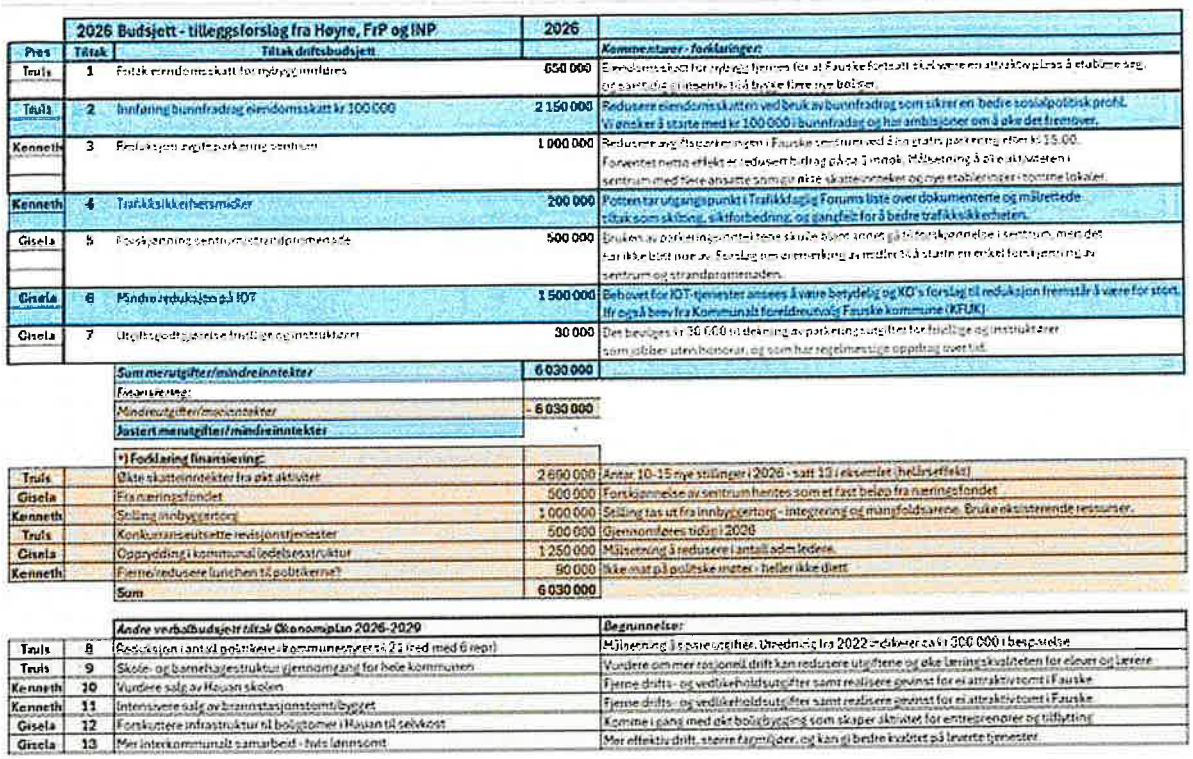

		2026 Budsjett - tilleggsforslag fra Høyre, FrP og INP	2026	
Pres	Tiltak	Tiltak driftsbudsjett		Kommentarer - forklaringer
Truls	1	Fritak eiendomsskatt for nybygg innføres	650 000	Eiendomsskatt for nybygg fjernes for at Fauske fortsatt skal være en attraktiv plass å etablere seg og samtidig gi insentiv til å bygge flere nye boliger.
Truls	2	Innføring bunnfradrag eiendomsskatt kr 100 000	2 150 000	Redusere eiendomsskatten ved bruk av bunnfradrag som sikrer en bedre sosialpolitisk profil. Vi ønsker å starte med kr 100 000 i bunnfradrag og har ambisjoner om å øke det fremover.
Kenneth	3	Forslag om avgiftsparkering sentrum	1 000 000	Redusere avgiftsområdet i Fauske sentrum ved å innføre parkering etter kl 15.00. Forventet netto effekt er redusert bidrag på kr 1 mnok. Målsetning å øke aktiviteten i sentrum med flere ansatte som gir mer skatteinntekter og nye etableringer i tomme lokaler.
Kenneth	4	Trafikksikkerhetsmidler	200 000	Potten tar utgangspunkt i Trafikkforum Forums liste over dokumenterte og målrettede tiltak som skilting, siktforbedring, og gangfelt for å bedre trafikksikkerheten.
Gisela	5	Forskjønning sentrum/strandpromenade	500 000	Bruken av parkeringsinntektene skulle kunne anses å tilfredsstille en slik forskjønnelse i sentrum, men det er ikke klart nok av. Forslag om utredning av midler til å starte en enkel forskjønning av sentrum og strandpromenaden.
Gisela	6	Mindre reduksjon på IKT	1 500 000	Behovet for IKT-tjenester ansees å være betydelig og KD's forslag til reduksjon fremstår å være for stort. Det også bevy fra Kommunalt foreldreutvalg Fauske kommune (KFUK)
Gisela	7	Utvidet gratisparkeringsordning for ansatte og institutter	30 000	Det bevilges kr 30 000 til dekning av parkeringsutgifter for ansatte og institutter som jobber utenfor kontor, og som har regelmessige oppdrag over tid.
		Sum merutgifter/mindreinntekter	6 030 000	
		Finansiering:		
		Mindreutgifter/meirinntekter	- 6 030 000	
		Justert merutgifter/mindreinntekter		
		*) Forklaring finansiering:		
Truls		Økte skatteinntekter fra økt aktivitet	2 690 000	Antar 10-15 nye stillinger i 2026 - satt 10 i eksemplet (hellårseffekt)
Gisela		Fra næringsfondet	500 000	Forskjønnelse av sentrum hentes som et fast beløp fra næringsfondet
Kenneth		Stilling innbyggertorg	1 000 000	Stilling tas ut fra innbyggertorg - integrering og mangfoldsarene. Bruke eksisterende ressurser.
Truls		Konkurranseutsette revisjonstjenester	500 000	Gjennomføres tidlig i 2026
Gisela		Opprydding i kommunal ledelsesstruktur	1 250 000	Målsetning å redusere i antall adm ledere.
Kenneth		Fjerne/redusere lunchen til politikerne?	90 000	Ikke mat på politiske møter - heller ikke dritt
		Sum	6 030 000	

		Andre verbalbudsjett tiltak Økonomiplan 2026-2029	Begrunnelser
Truls	8	Reduksjon i antall politikere i kommunestyret til 21 (ned med 6 repr)	Miljøendring i sparte utgifter. Utredning fra 2022 indikerer cirka 300 000 i besparelse
Truls	9	Skole- og barnehagestruktur gjennomgang for hele kommunen	Vurdere om mer rasjonell drift kan redusere utgiftene og øke læringskvaliteten for elever og lærere
Kenneth	10	Vurdere salg av Hauan skolen	Fjerne drifts- og vedlikeholdsutgifter samt realisere gevinst for et attraktivt tomt i Fauske
Kenneth	11	Intensivere salg av brannstasjonstomt/bygget	Fjerne drifts- og vedlikeholdsutgifter samt realisere gevinst for et attraktivt tomt i Fauske
Gisela	12	Forskuttere infrastruktur til boligtomter i Hauan til selvkost	Komme i gang med økt boligbygging som skaper aktivitet for entreprenører og tilflytting
Gisela	13	Mer interkommunalt samarbeid - hvis lønnsomt	Mer effektiv drift, større fagmiljøer, og kan gi bedre kvalitet på leverte tjenester

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.
AP/SP/SV's tilleggsforslag ble vedtatt med 4 (2AP, 1SP, 1SV) mot 3 (1FRP, 2 H) stemmer avgitt for FRP/H's tilleggsforslag.
Budsjettet som helhet ble enstemmig vedtatt.

FOR - 092/25 Vedtak:
Innstilling til kommunestyret:

1. Handlings- og Økonomiplan 2026–2029

Kommunestyret godkjenner det framlagte forslaget til *Handlings- og økonomiplan 2026-2029* og årsbudsjettet for 2026 for Fauske kommune med de føringer og premisser for kommunens aktivitet og tjenesteproduksjon som går fram av dokumentet.

2. Finansielle måltall

Kommunestyret skal i henhold til kommuneloven § 14-2. første ledd bokstav c. vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. De finansielle måltallene ble vedtatt av kommunestyret 23.02.2023 gjennom økonomi- og finansreglementet for Fauske kommune. For utfyllende informasjon om måltall og utvikling vises det også til kapitlet "Kommunal økonomisk bærekraft" i Handlings- og økonomiplan 2026-2029.

I henholdt til kommunens vedtatte økonomi- og finansreglement er følgende måltall gjeldende:

- Gjeldsnivå på lang sikt 75 % av inntektene eller lavere.
- Disposisjonsfond på lang sikt 10 % av driftsinntektene eller høyere.
- Netto driftsresultat på lang sikt 5 % eller høyere.

3. Driftsbudsjett 2026

a. Budsjett 2026 for Fauske kommune vedtas med alle tiltak slik det fremgår av bevilgningsoversikt drift etter forskriften § 5-4. første og andre ledd.

b. Budsjettrammer for 2026 for Fauske kommune fastsettes som bindende for alle enheter, og skal ikke overskrides uten at det skjer etter samtykke fra bevilgende myndigheter, etter fullmakter gitt i reglement for delegering av myndighet i budsjettsaker.

c. Kommunedirektøren kan gjøre tekniske budsjettreguleringer innad på enhetsnivå i tjenesteområdene (f. eks. korrigering mellom tjenester, fordeling av tiltak, mv.), så lenge sum bevilgninger netto drift for hver enhet, jf. "Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd", ikke påvirkes.

d. Kommunedirektøren kan gjøre tekniske budsjettreguleringer mellom tjenesteområdene og fellesområder for å fordele avsetninger til lønnsoppgjør, forsikringer, mv., så lenge sum bevilgninger netto drift for kommunen, "Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd", ikke påvirkes.

e. Skatt på inntekt og formue skrives ut etter høyest lovlige sats som Stortinget fastsetter.

f. For skatteåret 2026 skal det skrives ut eiendomsskatt for faste eiendommer i hele Fauske kommune, jf. lov om eigedomsskatt til kommunane (esktl.) § 2 og § 3 første ledd, bokstav a. For eiendomsskatteåret 2026 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2026 være lik 1/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018–2021 som er forårsaket av nye verdsettelsesregler og at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom.

g. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2026 er 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boenheter for skatteåret 2024 er 4 promille, jf. esktl. § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

ii. Bunnfradraget for alle selvstendige boenheter bortfalt fra 2021. Alle selvstendige boenheter skal ha et bunnfradrag på kr 0,– som trekkes fra i takstgrunnlaget, jf. esktl. § 11 annet ledd.

iii. Det gis fritak for eiendomsskatt for bygninger som eies og drives av lag og foreninger og som benyttes til deres primærvirksomhet, jf. esktl. § 7 bokstav a. Drives det kommersiell virksomhet i hele eller deler av bygget/eiendommen betales eiendomsskatt for den del der kommersiell drift skjer.

iv. Eiendomsskatten kan skrives ut i to eller tolv terminer, jf. esktl. § 25 første ledd. For eiendomsskatt utskrevet i to terminer forfaller første termin til betaling 31. mars og andre termin til betaling 30. september. Eiendomsskatt utskrevet i tolv terminer forfaller månedlig.

v. Takstvedtektene for eiendomsskatt i Fauske kommune av 22.5.2014 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2026, jf. esktl. § 10. Iht. esktl. § 8 A-2 første ledd annet punktum skal skattegrunnlaget for bolig og fritidsbolig settes til verdien av eiendommen multiplisert med 0,7.

vi. Siste alminnelige taksering i kommunen var i år 2014. Kommunestyret har for eiendomsskatteåret 2026 vedtatt å oppjustere takstene med 10 prosent i medhold av esktl. § 8 A-4 om kontorjustering.

4. Politiske godtgjørelser og avlønning

a. Lønn til ordfører iht. godtgjørelsesreglement.

b. Lønn til varaordfører iht. godtgjørelsesreglement.

c. Godtgjørelse for politisk møtevirksomhet iht. godtgjørelsesreglement.

5. Næringsfondet

For 2026 fordeles næringsfondet slik:

Beløp i 1000 kr

Budsjett næringsfond	2026
Konsesjonsavgift	6 900
Avsetning til fond	-883
Sum finansiering	**6 017**

Fauna KF	3 767
Tilskudd næringsutvikling	700
Tilskudd Fauske næringsforum	400
Prosjekt Reiseliv Fauske promotering	150
Prosjekt Sjunkhatten Folkehøgskole	100
Egenkapital Sjunkhatten Folkehøgskole	500
Prosjektstilling Næringsutvikler Fauna	400
Sum bruk	**6 017**

6. Investeringsbudsjett

a. Investeringsbudsjettet for 2026 vedtas slik det er fremlagt i bevilgningsoversikt investering etter § 5-5. første og andre ledd.

b. Det vedtas et samlet låneopptak til investeringer på 39,4 mill. kr. Dette gjelder investeringslån 27,3 mill. kr., herav 0,87 mill. kr. i til investeringstilskudd til Fauske kirkelige fellesråd, samt lån til VA-investeringer 12,1 mill. kr. Lånene gis løpetid i samsvar med kommunelovens bestemmelser i § 14-18. I budsjett og økonomiplan er avdragstid satt til inntil 40 år.

c. Det vedtas lånopptak til formidlingslån fra Husbanken på 60 mill. kr.

Investeringer og låneopptak er fordelt slik:

Beløp i 1000 kr

Investeringsprosjekter Investeringsprosjekter	
2374: Enhet VVA - Utbedring kommunale veier 2026	3 000
2345: Enhet VVA - Anskaffelse ny hjullaster	2 000

2321: Enhet VVA - Anskaffelse ny veihøvel - 2026	5 900
2318: Enhet VVA - Anskaffelse ny flerbruks lastebil (brøytebil)	3 900
2242: Tekniske tjenester og eiendom - Effektivisering av energi og varme	4 215
2411: Plan-Bruk av drone	150
2401: TTE Vestmyra BHG - Oppgradering brannalarm - direktevarsling til 110	200
2402: TTE Vedlikeholdsavdeling - Utkjøp av leaset vaktmesterbil	300
2407: TTE Boligkontoret - Bil til vaktmester	250
2423: TTE Vedlikehold Oppgradering av lyskilder til ledlys i formålsbygg	1 650
TTE Forprosjekt HDO boliger	1 500
1999: Anskaffelse av ny filmprojektor i Fauske kino	1 600
2348: Innovasjon og digital utvikling - IT - Bytte ut SAN (Storage Area Network)	400
2357: Innovasjon og digital utvikling - IT - Bytte ut Nexus-switcher	160
2359: Innovasjon og digital utvikling - IT - Anskaffe MDM (Mobile Device Management)	150
2418: Innovasjon og digital utvikling - IT - Innkjøp av UPS	300
2424: Innovasjon og digital utvikling - IT - Windows 10 EOS	750
2430: Fauske kommune - Investeringstilskudd Fauske kirkelige fellesråd 2026	870
Sum lånebehov for investeringsprosjekter	27 295

Selvkostinvesteringer	
2039: Utskifting hovedvannledning Vollgata	2 500
2376: Enhet VVA - Investering selvkost 2026 - Sammenkobling Fauske og Valnesfjord vannverk	3 000

2325: Enhet VVA - Investering selvkost 2026 - Anskaffelse ny spylebil, avløp	2 730
2010: Utskifting hovedavløp Vollgata	3 000
2200: Enhet VVA - Investering selvkost 2025 - Utarbeide ny hovedplan avløp	900
Sum lånebehov for selvkostinvesteringer	12 130

Formidlingslån Husbanken	
Sum formidlingslån fra Husbanken	60 000
Sum lånebehov formidlingslån fra Husbanken	60 000

7. Betalingsregulativ 2026

Kommunedirektørens forslag til betalingsregulativ 2026 vedtas som det foreligger vedlagt.

Tillegg i formannskapet:

Fauske kommune står sammen med resten av kommune-Norge i en utfordrende økonomisk situasjon. Det er stor enighet i «alle» kommunestyrer, på tvers av partilinjene, om at kommunens inntekter ikke strekker til for å løse oppgavene kommunene har og levere tjenester. Den politiske debatten nasjonalt, har denne høsten og vinteren i stor grad handlet om å styrke kommuneøkonomien, og det vil derfor være riktig og viktig at Stortinget nå sørger for å styrke kommuneøkonomien ytterligere i 2026.

Demografiske endringer med flere eldre, færre i arbeidsfør alder og sentralisering skaper store utfordringer. Mange kommuner, spesielt i distriktene, får redusert folketall og må omstille tjenestetilbudet. Det blir behov for å flytte ressurser fra oppvekst til helse og omsorg. Mangel på arbeidskraft og kompetanse utfordrer kommunenes evne til å løse oppgaver effektivt.

I løpet av de senere årene ser vi med all tydelighet hva eldrebølgen og demografiutfordringene betyr for vår kommune. Et eksempel er at det i 2015 var 3,4 yrkesaktive for hver pensjonist. I 2025 er tallet nede på 2,6. Færre yrkesaktive betyr mindre skatteinntekter. Samtidig har flere eldre behov for tjenester fra helse og omsorg. Fra 2024 til 2025 økte antall eldre som får hjemmetjenester med 18 %.

Omstilling og målrettede tiltak er nødvendig for å tilpasse tjenestene til endret demografi. Dette arbeidet må gjøres planmessig over år, hvor alle tiltak utredes og konsekvens-vurderes. Det er avgjørende med god medvirkning for å få forståelse og legitimitet i tiltak og dermed komme i posisjon til å lykkes i omstillingsarbeidet.

Kommunedirektørens forslag til budsjett inneholder en rekke innsparings- og effektiviseringstiltak som skal utredes i løpet av 2026. Mange av disse forslagene vil merkes både for innbyggerne og ansatte i kommunen. Det er derfor viktig å lytte når de ansattes organisasjoner kommer med sine reaksjoner, tilbakemeldinger og innspill i det videre arbeidet med budsjettet frem til endelig vedtak i kommunestyret. Det samme gjelder engasjement fra andre grupper som har innspill til kommunens prioriteringer og utvikling.

Kommunestyret hadde forventet at foreslåtte innsparingstiltak hadde vært utredet. Tidligere har forslag til økte kostnader eller reduserte utgifter hatt en tydelig beskrivelse som et tiltak, hvor forventede konsekvenser, gevinster og nødvendige forutsetninger kom frem. Tiltakene ble lagt ved kommunedirektørens budsjettforslag, og har bidratt til en felles forståelse blant folkevalgte, ansatte og innbyggere. Tillitsvalgte ble involvert i dette arbeidet for å sikre legitimitet og gjennomføringsevne.

Kommunestyret ber derfor om at tiltakene i budsjettet skal utredes grundig og legges frem for politisk behandling før de eventuelt iverksettes. Dette gjelder spesielt:

1. Nedtrekk av vikarbudsjett på skole – ikke innleie i arbeidsgiverperioden
2. Omorganisering av ITO tilbud i skolene
3. Nedtrekk av vikarbudsjett på barnehage
4. Vakanser korttidsavdeling

Samtidig som dette skjer registrerer kommunestyret at de faktiske driftsrammene, spesielt innenfor oppvekst og opplæring og helse og omsorg, økes utover lønns og prisvekst. Den totale driftsrammen fra 2025 til 2026 økes med 6,9 %.

Å rekruttere personell til ulike områder er både en nasjonal og lokal utfordring, særlig innenfor helse- og omsorgssektoren. Vi må derfor legge til rette for at Fauske kommune skal være et arbeidssted man søker seg til, trives og der man ønsker å bli værende. For å forbedre vilkårene for det viktige personalet, skal vi samarbeide med fagbevegelsen og hele organisasjonen for å kartlegge hvilke behov og utfordringer ansatte opplever. Det forventes at det fremlegges en sak om dette første halvår 2026 og det må tenkes utradisjonelt og utenfor «boksen». For eksempel bes det om det kan være hensiktsmessig og omfordele ressurser som kan jobbe målrettet med «headhunting», spesielt for å løse redusere utgifter kommunen har ved innleie fra vikarbyrå.

Det presiseres at innleie fra vikarbyrå ikke kan gjøres uten at det er budsjettmessig dekning og i nær dialog med de tillitsvalgte.

Kommunestyret har tidligere gjort enstemmig vedtak på at det skal bygges nye institusjonsplasser og omsorgsboliger med heldøgns omsorg. Dette er kritisk for kommunen i forhold til demografiutviklingen. Prosjektet er nå vedtatt som et forprosjekt. Det er i forslaget avsatt kr. 5 500 000,- til dette over tre år. Kommunestyret avsetter hele beløpet i 2026 og det forventes at forprosjektet ferdigstilles på en forsvarlig måte, så snart som mulig i løpet av første budsjettår. Forprosjektet inngår som en del av investeringsprosjektet og finansieres ved opptak av lån. Dette vil være en stor og betydelig investering for kommunen og deler av finansieringen vil komme som investeringstilskudd fra Husbanken. Kommunestyret vil komme nærmere tilbake til dette.

Saksopplysninger:

Kommunedirektøren har presentert sitt budsjettforslag 5.november 2025. Forslaget ble lagt ut på kommunens hjemmeside. Etter formannskapets behandling vil budsjettet legges ut til offentlig ettersyn på kommunens hjemmeside. Frist for innspill er tirsdag 9. desember 2025 kl. 12.00. Dette for å muliggjøre at kommunestyret kan få innspillene før møtet.

Kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan (HØP) inkl vedlegg for perioden 2026-2029 innebærer drifts- og investeringsbudsjett slik det fremgår i digital versjon i Framsikt
https://pub.framsikt.net/2026/fauske/bm-2026-hop_2026-2029

Det vises også til vedlagte dokument med kommunedirektørens forslag til budsjett 2026 og handlings- og økonomiplan for perioden 2026-2029, inkl. betalingsregulativ.

Rett utskrift bekreftes

Berit Vestvann Johnsen
formannskapssekretær